

رهبر انقلاب در دیدار دست‌اندرکاران کنگره ۲۴هزار شهید خوزستان تأکید کردند

اهمیت اعتماد مردم

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به آشکار شدن دروغ بودن ادعاهای تمدن غربی درباره حقوق بشر و ریاکاری و نفاق غربی‌ها در ماجرای غزه، افزود: غربی‌ها که برای اعدام یک مجرم سر و صدا و هیاهو به راه می‌انازند، در برابر کشتار ۳۰ هزار انسان بی‌گناه در غزه چشم خود را بسته‌اند و آمریکا با وقاحت تمام و برای چندمین بار قطعنامه قطع بمباران غزه را وتو می‌کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی شنبه (پریروز) در دیدار دست‌اندرکاران کنگره ۲۴ هزار شهید استان خوزستان، حماسه و معجزه مردم خوزستان در دوران دفاع مقدس را نتیجه ترکیب همت مردمی و ایمان اسلامی دانستند...

صفحه ۲

ادعاهای موشکی و هسته‌ای آمریکا و آژانس در آستانه نشست شورای حکام بالا گرفت

تلاش غرب برای امنیتی سازی اختلافات با ایران

و نقش ادعایی حمایت ایران از حوثی‌ها و ناامنی دوردسرساز دریای سرخ این خطر را پررنگ‌تر کرده که احتمالاً غربی‌ها با دستاویزهای بیشتری به سراغ فعالیت‌های هسته‌ای و موشکی ایران بیایند. این نشانه‌ها از دو مسیر در حال پیگیری است.

همدلی آفاق فقیه‌ی: دره‌م تنیدگی مسائل سیاسی در آستانه گزارش سه ماهه «رافائل گروسی» از اجزای تعهدات هسته‌ای ایران برای بررسی فصلی شورای حکام ، نشانه‌های متفاوت از گذشته در بردارد. تنش‌های منطقه‌ای

آیت‌الله «سید محمد موسوی بجنوردی» بدروء حیات گفت

در سوگ نواندیش دینی

«همدلی» وضعیت «زنان زباله‌گرد» را بررسی می‌کند
**آنان نان سفره‌هایشان را در
دل سطل‌های زباله می‌جویند**

در ششمین دوره همایش ملی پژوهش
اجتماعی_ فرهنگی در جامعه ایران» گفته شد
**شروع «خالص سازی»
دانشگاه از دوره احمدی نژاد**

عضو هیئت مدیره اتاق بازرگانی ایران و روسیه:
**نگران حضور ایران
در لیست سیاه FATF نباشیم!**

یادداشت‌ها

وقتی حزب نباشد!

محمد علی اخوت
حقوق‌دان

با دوست همیشگی دوران مختلف تحصیلیم از دبیرستان و دانشگاه، صحبت تحزب در صحنه سیاسی ایران بود و اینکه چرا در برخی کشورهای دنیا نظام حزبی معمولاً برقرار و سر کار است و در این ملک نه؟ خوانندگان این یادداشت‌ها بداندند ...

حرام خوری خوشمزه است؟!

مسعود نادری
فعال فرهنگی

جمله فوق را می‌توان هم خبری بیان کرد و هم سوالی، یکی درمیان هم می‌شود فریادش کرد، یکی سوالی، یکی خبری! جوهرهای مختلف می‌توانش گفت. یکی هم مانند آن فرمان جانباز دفاع مقدس (حاجی) در فیلم عروسی خوبان: دیالوگ پُر سوزش را در آن سکس ماندگار یادتان هست؟

چهارمین ملی پوش رفوزه در یک ماه!

امید توفیقی
روزنامه نگار

بزرگترشان فحاشی به تماشاگران قلمی را افتخار می‌دانند بسه نمایندگی از ملت ایران، آن یکی خودش را بهترین دروازه بان تاریخ می‌پندارد و گل ۴۰ متری می‌خورد، سومی با لگد به سمت هوادار، معترض یورش می‌برد و چهارمی با خبرنگاران درگیر می‌شود...

فرصتی برای بیان برنامه‌های اقتصادی - اجتماعی
جریان‌های سیاسی نمایند؟

رقابت با خط کش سیاست

فرصتی برای بیان برنامه‌های اقتصادی و اجتماعی جریان‌های سیاسی نماند؟

رقابت با خط کش سیاست

وکیلی» درباره جنبایی رسمی سه حزب اصلاح‌طلب (کارگزاران، اعتماد ملی و ندای ایرانیان) از جبهه اصلاحات، گفت: حزب کارگزاران سازندگی ایران در طول سال و درباره تحولات مختلف با جریان‌ها و شخصیت‌های سیاسی هم‌سو و غیرهم‌سو گفت‌وگو و تعامل دارد. اینکه تعامل چند حزب سیاسی عضو جبهه اصلاحات، به جدایی از این جبهه و جمع شدن حول محور آقای مطهری تعبیر شود، قطعاً کج‌فهمی است. دبیر کل حزب کارگزاران سازندگی ایران با بیان اینکه اساساً سنت سیاسی کارگزاران، شخص‌محوری را برنمی‌تابد، اضافه کرد: همان‌طور که قبلاً گفتیم، ما از هر قدمی در جهت رقابتی شدن انتخابات استقبال می‌کنیم، اما این به معنای منصفانه بودن انتخابات در همه حوزه‌ها یا داشتن تعداد قابل توجهی نامزد که بتوانیم مسئولیت سیاسی حمایت از آن‌ها را بر عهده بگیریم، نیست. مرعشی در واکنش به این بخش مصاحبه وکیلی که «جریان اصلاح‌طلب عملاً به تکرر قبایل اجماع رسیده و امکان سیاست‌تورزی ذیل عنوان جبهه اصلاحات را از دست داده است»، گفت: این ویژگی اصلاح‌طلبان است که هیچ‌گاه جریان یکدستی نبوده‌اند که اگر بودند نیازی به تشکیل جبهه وجود نداشت.

اتلاف‌های نیم‌بند اصولگرایی و انتقاد از تمامیت‌خواهان
در جبهه اصولگرایان بالاخره کورسوهایی از ائتلاف‌های نیم‌بند دیده شده است. یک روز بعد از اینکه «صفاق محصولی» اعلام کرد، سرلیست جبهه پایداری در صورت ارائه فهرست مستقل، آقانه‌رانی است، خبری از به نتیجه رسیدن شورای ائتلاف و جبهه پایداری منتشر شد که نشان می‌داد آنها با فهرستی مشترک به سر لیستی آقانه‌رانی و قالیباف خبر «حسن بیبادی» یا انتقاد از کسانی که پرچمداری اصولگرایان را به دست گرفته‌اند گفت: پرچمداری اصولگرایان در حال حاضر در دست تمامیت‌خواهان است. آنهایی که هم قدرت و هم ثروت دست‌شان است. تمامیت‌خواهان حاضر به مشارکت عادلانه نیستند. حسن بیبادی دبیر کل جبهه آبادگران جوان ایران اسلامی و عضو شورای وحدت در گفت‌وگو با ایبنا، در پاسخ به این سؤال که چه عواملی موجب شد اصولگرایان به تعدد لیست برسند، گفت: اکثر گروه‌های اصولگرا زمانی که لیست می‌دهند، با پارامترهایی که برای هم تعریف می‌کنند، همخوانی ندارد. جریان سیاسی - اجتماعی کشور طوری است که به همان سمت هدایت می‌کند. گروه‌های تمامیت‌خواهی وجود دارند که حاضر به مشارکت عادلانه نیستند. بیبادی در پاسخ به این سؤال آیا با جبهه پایداری وارد مذاکره شدید، گفت: وارد گفت‌وگو شدیم اما آمادگی وحدت را نداشتند. اصلاً به آنجا نرسید. سخنان بیبادی و ائتلاف دقیقه ۹۰ قالیباف و جبهه پایداری با دو سرلیست نشان می‌دهد فرصت باقیمانده رقابت به خط‌کشی‌های سیاسی طیف‌ها خلاصه خواهد شد

و جغای خالی اعلام مواضع صریح و شفاف انتخاباتی در حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی همچنان پررنگ است.

انا لله و انا الیه راجعون

رحلت آیت‌الله «سید محمد موسوی بجنوردی» که از روحانیان پیشگام در انقلاب و از مجتهدان نواندیش و پویا و مؤلف آثار راهگشا در حوزه فقه و اصول و حقوق و قضای اسلامی بود، موجب تأثر فراوان گردید. درگذشت این اندیشمند وارسته را به جامعه علمی و دانشگاهی کشور و خاندان و بستگان آن مرحوم بویژه برادر اندیشمند و مجاهدش جناب آقای سید محمد کاظم موسوی بجنوردی و داماد ارجمندش آیت‌الله حاج سید حسن خمینی تسلیت می‌گوییم و از درگاه ایزد یکتا برای آن فقید سعید رحمت و مغفرت و حشر با آباء صالح و اجداد طاهر بنش را مسألت می‌نماییم.

انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌ها پنجم اسفند

یادداشت

حرام خوری خوشمزه است؟!

مسعود نادری _ جمله فوق را می‌توان هم خبری بیان کرد و هم سوالی، یکی درمیان هم می‌شود فریادش کرد، یکی سوالی، یکی خبری! جوهرهای مختلف می‌توانش گفت. یکی هم مانند آن فرمان جانباز دفاع مقدس (حاجی) در فیلم عروسی خوبان: دیالوگ پُر سوزش را در آن سکانس ماندگار یادتان هست؟ گفت: اونایی که جوهرایی لنگه به لنگه دارند خوش اومند. اونایی که ماشینی لنگه به لنگه دارند خوش اومند. اونایی که زنا لنگه به لنگه دارند، خوش اومند. بخورید، شیرینی‌اش خوشمزه است. حروم خوری خوشمزه است، حروم خوری خوشمزه است، حروم خوری خوشمزه است... اما مسئله الان ما چیست؟ مسئله همان مسئله سال ۱۳۷۶ است. سال اکران فیلم عروسی خوبان. مسئله ما از جنس حرام‌خواری است که این روزها به کام خیلی‌ها خوشمزه می‌آید! و اما این بار مسئله ما "رزه‌خواری" است، مسئله‌ای که مانند دیگر مسئله‌های مان، حل که نشد هیچ، مسئله‌تر هم شد.

برخی حقوق‌دانان رشه را این‌گونه تعریف کرده‌اند: در اصطلاح فقه اسلامی، رشه، دادن مالی است به مأمور رسمی یا غیررسمی، دولتی یا بلدی، به منظور انجام کاری از کارهای اداری یا قضایی ولو اینکه آن کار مربوط به شغل گیرنده مال نباشد، خواه مستقیماً آن مال را دریافت کند و یا به واسطه شخصی دیگری (۱).

(پیامبر اکرم ص در مذمت آن فرمود: لَعْنُ اللَّهِ الرَّاشِيَّ وَالرَّاشِيَّ وَالرَّاشِيَّ الَّذِي يَمْسِيهِ بَيْنَهُمَا. پیامبر خدا صلی الله علیه و اله - خدا لعنت کند رشه دهنده و رشه گیرنده و واسطه بین آن دو را. ماده ۵۹۲ قانون مجازات اسلامی مقرر می‌کند که اگر شخصی به شکل عالمانه و عمدانه نسبت به پرداخت رشه اقدام کند علاوه بر ضبط مال ناشی از ارتشاء، به حبس ۶ ماه تا سه سال یا توجیه به میزان جرم و تا ۲۴ ضربه شلاق محکوم می‌شود. اما و هزار اما مناسفانه و با کمال شرمندگی و بدون اینکه بخواهم سیاه نمایم کنم باید بگویم که در جامعه ما رشه دادن و رشه‌خواری که از مصادیق بین حرام خوری است به کام بسیاری خوشمزه می‌آید. دلایل رفتار کثیری از مردم در قبال رشه خواری است که آن را نشانه زرنگی و بسیاری هم در توجیه آن، آن را عامل بقا کسب و کار خود می‌دانند.

جالب توجه آنکه نامش را شیرینی هم گذاشته! گزاره ی " حرام خوری خوشمزه است" می‌تواند ترجمان ضرب‌المثل نادرست " حقیقت تلخ است" هم باشد. وقتی حقیقت تلخ شد، طبیعی است که حرام خوری شیرین خواهد شد. (۲) امام صادق علیه السلام قلب سالم را قلبی می‌داند که به دنبال حق است و با او آرام می‌گیرد. ایشان در حدیثی می‌فرمایند: اِنَّ الْقَلْبَ يَجْتَلِبُ لِحَلِّ الْجَوْفِ يَطْلُبُ الْحَقَّ فَاذا اصَابَهُ اَطْمَأَنَّ وَقَرَّ، به راستی که دل در درون سینه بی‌قرار است و به دنبال حق می‌گردد و چون به آن رسید، آرام و قرار می‌گیرد. (۳) اما زمانی که حرام خوری شیرین شد و حقیقت به کام می‌رسد، قلب یک یا چند نفر نگران کننده است اما اگر قلب کثیری از افراد جامعه به گونه‌ای دچار بیماری شود که حرام خوری شیرین بنماید، یعنی آن جامعه دچار بحران اخلاقی شده است. بیباید بیمار شده ایم، به آن جان پاک به امانت گرفته شده، خیانت کرده ایم. قرار بود وجدان مان در مقابل هر پلشتی، عکس العملی نشان دهد. نهیب بزنمان؛ حداقل دست و پای بزند. اما دروغ از ذرات اعتراض، گویا در حال احتضار است. جمله رشه‌خواری، هستند این کاروان را تدبیر دیگر باید. تو مینداز که در فکر تنم نگران سلطان وطنم او که بیمار شود ما همه نیز کم که بیمار شوم یک بدنم وطنم از تن من خسته‌تر است درک کن درد مرا از سخنم... (۴)

۱- ترمینولوژی حقوق، محمد جعفر جعفری لنگرودی، ص ۳۳۵ - حقیقت ممکن است سخت باشد ولی بد خواندن حقیقت، مغالطه است. زیرا از نزدیکی معنایی دو اصطلاح "سخت" و "بد" سوء استفاده شده و یکی بجای دیگری بکار برده شده است. ۲- اصول کافی جلد ۲ صفحه ۴۲۱

فعال فرهنگی

یادداشت

وقتی حزب نباشد!

محمد علی اخوت _ با دوست همیشگی دوران مختلف تحصیلیم از دبیرستان و دانشگاه، صحبت تحزب در صحنه سیاسی ایران بود و اینکه چرا در برخی کشورهای دنیا نظام حزبی معمولاً برقرار و سر کار است و در این ملک نه؟ خوانندگان این یادداشت‌ها بداندند که این دوست شفیق، پارهای اوقات مثل مرحوم نادر شاه، نظرات نادری مطرح می‌کند. ببینید مجلس اول مشروطه اصلاً حزبی نبود بلکه نمایندگان بیشتر نماینده اصناف بودند بعد از آن به تقلید از کشورهای اروپایی احزاب مانند اجتماعیون عامیون، اعتدالیون عامیون، دمکرات، هیئت علمیه تشکیل شد که فعالیتشان بیشتر قبل از رضاخان بود. بعد از ایشان احزاب مختلفی با توجه به فضای باز سیاسی ایجاد شد، مانند حزب توده، زحمتکشان، سومکا، جبهه ملی، بان ایرانیست، ایران نوین، مردم بودند. با فرمان محمد رضا شاه به اینکه تنها یک حزب کافی است، مثل کشور های کمونیستی، حزب واحد ستاخیز ایجاد شد. بعد از انقلاب نیز وضع به همین منوال بود: ابتدا برخی احزاب سابق مانند توده، جبهه ملی و احزاب فراوان دیگری تحت عنوان حزب، جنبش و چه جهامثل قارچ سبز شدند و بعد محو شدند. اینکه چطور به وجود آمده محو شدند داستان دیگری دارد که الان فرصتش نیست عطاایش را به لقایش به بخشیم؟ استکان چای را سر کشید و ادامه داد: نخست اینکه تشکیل حزب نیست اما این به وجود آمدن‌ها و محو شدن‌ها نشانگر این است که اولاً آنها اساس و بنیان درستی که جاذب مردم باشد، نداشتند. در واقع فاقد ریشه مردمی بودند و ثانیاً حاکمیت چندان روی خوشی به آنها نشان نمی‌داده است. گفتیم حالا اصلاً حزب و حزب بازی به چه کار می‌آید و چه سودی برای مردم ما دارد. بهتر و طرفداران رعایت حقوق کارگران و حزب محافظه کار بیشتر طرفدار سرمایه‌داری و آزادی سرمایه است. هر حزب مرامنامه‌ای دارد که بر اساس آن تشکیل شده و نظامنامه‌ای که مربوط به ساز و کار اداره آن است. مردم مرامنامه را می‌خوانند، عضو آن می‌شوند و برای اداره آن هزینه می‌کنند و مستقل از دولت است مگر اینکه در انتخابات پیروز شده، دولت تشکیل دهد. دوم اینکه دیدیم در دوره‌های مختلف مردم خود مبادرت به تشکیل حزب کرده‌اند، در نتیجه این یک نیاز اجتماعی است که مردمی با علاقه‌ها و نیازهای مشترک جمع شده، حزب تشکیل دهند. سوم اینکه هر چند در قانون اساسی مشروطه به روشنی به تشکیل حزب اشاره نشده بود، دیدیم به دلیل نیاز اجتماعی، تخکیان حزب‌ها تشکیل دادند و گاه برای بقای آن جانفشانی هم کردند در قانون اساسی جمهوری اسلامی در اصل ۲۶ صراحت حضور احزاب مورد قبول قرار گرفته است این نشانگر این است که خبرگان قانون اساسی بر وجود، حضور و فعالیت احزاب، اعتقاد داشته‌اند و طرفداران رعایت حقوق و تشکیل دولت به وسیله آنها توقعات مردم در حدود مرامنامه آنها ایجاد می‌شود و هرج ومرجی که اکنون دچار آن هستیم ایجاد نخواهد شد.

نمایندگان مجلس حزبی نیز منضبط شده قول‌ها یی ربط به مردم نخواهد داد، چون اگر گزاره گویی کنند مورد عتاب تشکیلات حزبی واقع خواهند شد. پنجم اینکه وجود تشکیلات حزبی یک راه گزار به دموکراسی است؛ زیرا تشکیلات خود، محل آموزش جوانان و اعضاست تا در صورتی که رای آورند و دولت را در اختیار گیرند می‌دانند چکار کنند در نتیجه دوست و فامیل بازیها تضعیف شده یسا از بین خواهد رفت گفتیم حالا بوضع فعلی میگی چه کار کنیم؟ چسای دوم راهم نوش جان کردو گفت: ببین حاکمیت باید اجازه دهد، مردم باید اعتماد کنند که اگر حزبی تشکیل دادند تعطیل نخواهد شد. همین اصولگراها و اصلاح‌گراها هر چند تقسیم بندی آنها ظاهراً مذهبی است در حالیکه به‌واقع چنین نیست: طرفداران محیط زیست است که یکی از دغدغه‌های ملی است کارگران، کشاورزان هر کدام می‌توانند مرامنامه‌ای نوشته، حزبی تشکیل دهند و نمایندگان هر حزبی با توجه به اکثریتی که دارند در مجلس موثر باشند. می‌بینید، در شهرها بزرگ مردم اغلب نامزدها را نمی‌شناسند؛ چون کار حزبی نشده است. زمانی چشم مردم به دهان آقا بود که لیست بدهد اتفاقاً تمام افراد آن لیست انتخاب شدند این رویه کارا نیست و در عمل نشان داد که کارایی نیست آنها که با تأیید آن آقا گرفته به عهد خود بمانند. آدم‌هایی را دیدیم زمانی اصلاح طلب بوده اند، بعد از چند سال باتوجه به شرایط اصولگرا از آب در آمده اند و بالعکس نمونه هایش فراوان است. برابر این تا تحزب واقعی شکل نگیرد راه بجایی نخواهیم برد. این امر در دنیا ثابت شده است. همین انتخابات پاکستان را ببینید! رهبر حزب در زندان است اما حزب در انتخابات برنده می‌شود و حزب حاکم را با چالش جدی روبرو می‌کند. رهبر زندانی با هم حزبیان، دولت تعیین می‌کنند. این به‌معنای دموکراسی است. گفتیم یعنی می‌گویی اول کاریم؟ بله! اول کاریم. تکرار می‌کنم تا تحزب واقعی در مملکت شکل نگیرد از نظر سیاسی و اقتصادی و سایر موارد به جایی نخواهیم رسید.

حقوق‌دان